

Väljavõte Kanepi vallavolikogu 20. novembri istungi protokollist nr 10

Päevakord:

1. Pensionäride kaasamisest ja võimalustest valla elus osalemisel. Otsustati: 1) Võtta teadmiseks pensionäride tegevus vallas ja nende võimalused valla elus osalemisel ning vajaduse korral toetada nende tegevust. 2) Soovitada pensionäridel hakata koguma allkirju protestiks pensioni lõpetamise vastu, ühendada riigis kõikide pensionäride jõud ning esitada kogutud allkirjad valitsusele seisukoha võtmiseks.
 2. Arupärimisele vastamine. Otsustati võtta teadmiseks Urmas Hallapi esitatud arupärimisele vastamine.
 3. ASi Ragn-Sells taotlus. Otsustati mitte rahuldada ASi Ragn-Sells teenustasude suurendamise taotlust nr 1.2.4/3090 (23.10.2008). Võtta vastu otsus nr 58 „ASi Ragn-Sells taotluse arutamine”.
 4. Loa andmine kinnisasja omandamiseks. Otsustati anda nõusolek Kanepi vallas Lauri külas Järve kinnistu omandamiseks OÜle Valgupera Rehi. Võtta vastu otsus nr 59.
 5. Katastriüksuse sihtotstarbe määramine. Otsustati määrata katastriüksuse Tiigitalu sihtotstarbed: I maatükk elamumaa nimetusega Tiigitalu ja II maatükk maatulundusmaa nimetusega Suurekrossi. Võtta vastu otsus nr 60.
 6. Probleemidest Põlgaste lasteaed-alkkoolis. Otsustati: 1) Lõpetada alates 1.09.2009 Põlgaste lasteaed-alkkooli tegevus, kuna õpilaste vähesed arvud tõttu ei ole võimalik kooli finantseerida. Otsus nr 64. 2) Vallavalitsusel luua Põlgaste lasteaed-alkkooli baasil Põlgastes lasteaed.
 7. Vallavara omandamine. Otsustati osta Kanepi vallale kinnistu Turu 1 hinnaga 160 000 krooni. Otsus nr 61.
 8. Jõulupremia maksmine. Otsustati maksta jõulupremiat ühe kuupalga ulatuses volikogu liikmetele ja vallavanemale. Otsus nr 62.
 9. Kinnistu koormamine isikliku kasutusõigusega. Otsustati anda nõusolek vallale kuuluva kinnistu koormamiseks isikliku kasutusõigusega. Otsus nr 63.
 10. Vee hinnast. Otsustati arutada uue vee hinna kehtestamist detsembrikuu volikogu istungil.
- Järgmine volikogu istung toimub 19. detsembril järgmise päevakorraga:**
1. Valla 2009. aasta eelarve esimene lugemine.
 2. MA Kanepi Noortekeskuse töö.
 3. Vee- ja kanalisatsiooni hinna kehtestamine.
 4. Maa hind.

**Väljavõtte on koostanud
vallasekretär ÕIE PÕDER**

•Volikogu istungi materjalidega saab tutvuda valla kantseleis, raamatukogudes ja valla kodulehel www.kanepi.ee.

***Ilusaid jõule ja õnnelikku uut aastat kõigile!
soovib Kanepi vallavolikogu ja vallavalitsus***

Tulemas on viies jõululaat

13. detsembril toimub Kanepi gümnaasiumi saalis Kanepi viies jõululaat. Hommikul kell 9 on laada avamine, pärast seda antakse üle auhind tänavuse „Kauni kodu” konkursi võitjale.

Traditsiooniliselt pakutakse igal täistunnil külastajatele kultuuriprogrammi. Esinevad Kanepi gümnaasiumi laululapsed, Kanepi seltsimaja rahvatantsijad, Andre Laine tantsutüdrukud, Saverna tantsurühm Õietolm.

Tänavuse laada uudiseks võib nimetada raamatuvahetuskohvikut ja hoidiste konkurssi. MTÜ Kanepi Raamatuküla osaleb laadal uuendusega: raamatud, mis kodus riulil pelgalt ruumi võtavad või on juba läbi loetud, võib võtta laadale kaasa ja raamatuvahetuskohvikus endale meeelpärase teose vastu vahetada. Epp Margna leidis, et raamat on olnud ajast aega inimese parim ajaviide. Paraku kipub raamatu osa tänapäeval taanduma. On ju tore tule-tada meelde lapsepõlves loetud raamatuid või siis leida raamatukohvikus just see teos, mis varem lugemata jää-nud põhjusel, et see oli

poelettidelt juba kadunud. Raamatuküla pakub ka muusikasõpradele kultuuriprogrammi. Kell 13 on võimalik kuulata literaadist muusiku ja kunstniku Aapo Ilvese esinemist.

Tänavu oli hea seene- ja marja-aasta. Hool-sad talvevarude soetajad on kindlasti huvitavaid retsepte katsetanud. Siit üleskutse pere-naistele: tooge keldrist välja mõni hoidis, mis võiks ka teistele huvi pakkuda! Hoidiseid proovib ja hindab žürii, kes annab välja ka parima perenaise tiitli.

Laada korraldajad Kanepi Valla Seltsist on proovinud leida kauplajaid oma lähemast ümbrusest ja loodavad, et kaup on võimalikult ehtne, ise tehtud ning sobib hästi jõuluningiks endale, lastele või sõbrale.

Traditsiooniliselt on avatud kohvik, kus pakutakse kohvi ja tee kõrvale omavalmistatud küpsetisi.

**MARGIT LAIL,
laada kooordinaator
MTÜst Kanepi Valla Selts**

Vallavanema veerg Hea vallarahvas!

2008. aasta lõpuni pole enam palju jäänud, jõuluootust tähistavad küünlad kodudes ja jõulupuul. Aleviku kaunistamiseks on sel aastal üles seatud mõned sä-ravad lumehelbed. Pole teada, kas jõulu-deks tõelist lund maha sajabki. Viimane lumetuisk jääb oma erakordsusega kindlasti kõigile meelde. Paar-kolm päeva lumevangis istumist õpetas meile kõigile midagi. Teede lahtilükkamisel ei jätkunud tehnikat ja olemasolevki ei pidanud vastu, lund tuiskas aina juurde. Palve inimestele: tähistage oma teeotsad, seekord ei olnud neid kerge leida.

Aastalõpu kokkuvõtet on veel vara teha, mõnest kordaläinud tegevusest siiski. Oleme projektidega valla eelarvet täiendanud ja seeläbi vallaelanike joo-givee kvaliteeti parandanud. Ka külakes-kuste ja kultuuriprojektid on aidanud valla elu edendada. Väga oluliseks pean, et saame alustada eakate pansionaadi väl-jaehitamist Põlgastes lasteaed-alkkooli hoone seni tühjana seisnud osas. Riigi-hankekonkursi võitnud AS Semuehitus alustab ehitust jaanuaris ning valmima peaks pansionaat jaanipäevaks.

Viimases volikogus arutati Põlgaste lasteaed-alkkooli olukorda ja leiti, et alg-kooli pole võimalik säilitada. 1. septemb-rist töötab Põlgastes vaid lasteaed. Kolme aasta jooksul püüdis lasteaed-alkkooli juhataja Ene Veberson kooli arendada ja säilitada, kuid õpilaste arv on pidevalt vä-henenud.

Soovin kõigile rahulikku jõuluaega ja kaunist aastavahetust!

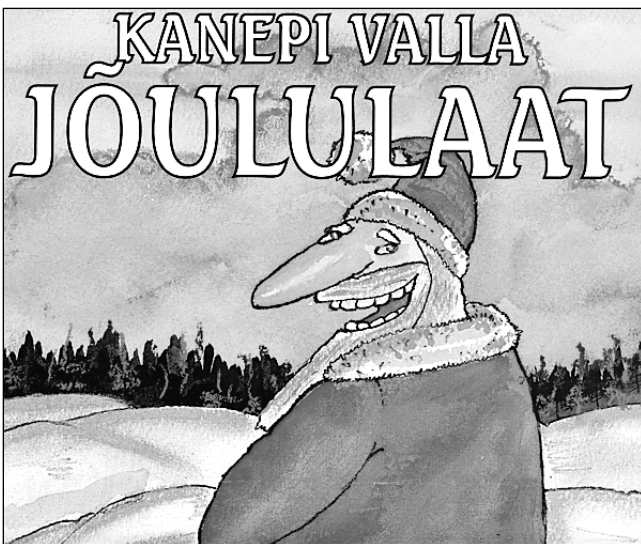
**AIVAR LUTS,
vallavanem**

TEADE

Vanadus- ja töövõimetuspensionärid ning kolme- ja enamalapselised pered saavad jõulutoetuse kätte valla kassast, soovitatavalt detsembrikuu jooksul. Lastega perede toetus kantakse pangakontole. **Põlgaste piirkonna pensionäridele** makstakse toetus välja Põlgaste kultuuri-maja saalis kolmapäeval, 10. detsembril kella 11–12.

Info tel 797 6313 või 797 6316.

Kanepi vallavalitsus

13. detsembril kella 9–14 Kanepi gümnaasiumis.

- 9.00 avamine**
9.30 kuulutatakse välja konkursi „Kaunis Kodu” võitjad. Esinevad Kanepi gümnaasiumi laululapsed
10.00 Kanepi seltsimaja tantsurühmad.
11.00 Andre Laine tantsijad ja Saverna tantsurühm Õietolm
12.00 üllatusesineja
13.00 esitleb raamatuküla: Aapo Ilves

Päeva juhivad Laine Laan ja Hele-Mall Tärna
Info tel 505 6297 ja 501 8593

**Jõululaadal tegutseb
RAAMATUVAHETUSKOHVIK.**
Võta laadale kodust kaasa oma raamat, võid leida lugemiseks teise raamatusõbra raamatu ja kas või kohapeal seda lugema hakata!

MTÜ Raamatuküla

Jõululaadal HOIDISTE konkurss.

Leia keldrist või sahvrist oma pere ja sõprade kiidetud hoidis, mõtle talle ilus nimi, kirjuta üles retsept ja too hoidis maitsta ja hinnata!
Parimale auhind.
Retsept avaldatakse valla lehes.

MTÜ Kanepi Valla Selts

Kokku sai Raamatuküla Sõprade Klubi

19. novembril kogunes Kanepi seltsimaja ja MTÜ Kanepi Raamatuküla kutsel Raamatuküla Sõprade Klubi. Epp Margna tegi kokkutulnutele lühikese ülevaate Kanepi Raamatuküla tegevusest ja plaanidest. Tegu on veel noore organisatsiooniga. Idee tekkis aasta tagasi, kui Kalev Lindalil olid külas sõbrad Sysmäst ja pakkusid oma abi ja nõu.

Sysmäst on kümme aastat toiminud raamatuküla, nad on ühtlasi maailma raamatukülade ühenduse liikmed. Vaidu Vidil täiendas, et tegelikult on Soomes raamatukülade tegevus väga lai. Sysmä külasteliste tundus, et ka Kanepi on väga hea paik, kus raamatuküla välja arendada.

Augustis Kanepis toimunud esimene raamatuküla päev läks edukalt. Iga projekt nõuab rahalisi vahendeid. Seekordseks ürituseks summasid eriti polnud. Raamatupäev peeti Kanepi vallavalitsuse toetusel, lisaks saadi raha projektidest.

Korraldajad arvasid, et ideed võiks edasi arendada ja tegijate ringi laiendada. Miks

mitte kutsuda kokku raamatuküla sõprade klubi! MTÜ Kanepi Raamatuküla tegevus ei saa kasvada vaid nelja inimese toel, sest tegelikult hõlmab raamatuküla idee kogu Lõuna-Eesti kultuuriruumi. Teiseks põhjuseks on mure oma kodukoha ja paikkonna säilimise pärast. Ükski paikkond ei püsi ega arene iseenesest ja MTÜ Raamatuküla seltskond pakub välja idee muuta Kanepi kirjandussõbralikuks paikkonnaks. Kanepi valla väärtus on noor inimene. Tuleb anda ka noortele võimalus ennast teostada ja oma vallas end kasulikuna tunda. Ehk ei lähegi siis kõik laia maailma õnne otsima. Kalev Lindal tõi näite Belgiast, kus üks antikvaar alustas ühest raamatupoest ja on välja arendanud terve linnaku, kus on palju raamatupoode, külalistemaju. Suur osa elanikkonnast saab rakendust suurte raamatürituste korraldamisel.

Järgmine raamatuküla päev toimub Kanepis 11. juulil 2009. Avaldati mõtteid, mis-sugusi kultuuriüritusi võiks korraldada, kui-

das teha koostööd Põlgaste kultuurimaja, Kanepi seltsimaja, Kanepi noortekeskuse, raamatukogude, koolide, seltside, turismitalude ja teiste asjast huvitatutega. Võiks korraldada luuleõhtuid, kultuurfestivale, pakkuda raamatupäeva külastajatele toitlustust ja majutust.

Kokkuvõttes oli koosolek ideerohke. Valla arendusnõunik Enn Ruusmaa ütles, et ükski projekt pole vanker, millega veetakse raha. Projekt on tegevus ja seda rahastatakse. Kuidas leida ühiseid projekte, kuidas ja mil määral teha kultuurivahetust, kuidas luua toimiv võrgustik – need on ülesanded, millega MTÜ Raamatuküla Sõprade Klubi alustab, et tuua kirjandust ja kultuuri meile kõigile!

**EPP MARGNA
MTÜ Kanepi Raamatuküla
ÜLLE SILLAMÄE,
Kanepi kultuurinõunik
MTÜ Raamatuküla Sõprade Klubi**

Kanepi vallal on projektidest abi olnud

Projektid, millega oleme vallas tegelenud, võib jaotada kolme rühma: valla infrastruktuuri väljaarendamine, kultuurielu edendamine ja toetamine, külakeskuste väljaarendamine.

Valla infrastruktuuri väljaarendamine

Suuremad projektid on seotud puhta joogiveega. Kanepi vesi on väga raua- ja mangaanirikas. Paigaldatud on veepuhastusseadmed, kuid kogu veevarustusüsteem - pumbad, puurkaev, veetorustik - on aastatega amortiseerunud. Tehnika tänava pumbajaama polnud võimalik parandada, oli vaja ehitada uus pumppla. Selleks esitasime Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) projekti „Pumplahoone ehitus Kanepi aleviku Tehnika tänava puurkaevule” ja saime ligi 200 000 krooni. Renoveeritud puurkaevu opereerib Kanepi valla MA Karjäär.

Teine Keskkonnainvesteeringute Keskusele esitatud projekt oli „Rauaemaldusseadmete paigaldamine Kanepi valla puurkaevudele”. Selle projekti raames paigaldati rauaärastusseadmed Hurmi puurkaevu augustis, Põlgaste Tõlli puurkaevu septembris, Kanepi Tehnika tänava puurkaevu oktoobris ja Kanepi gümnasiumi Kooli tänava puurkaevu novembris. Projekti kogumaksumus oli 1,5 miljonit krooni.

Kaevuprojektideks eraldati 186 000 krooni, hiljem taotlesime lisaraha ja saime 200 000 krooni.

Põlgaste jäätmejaam valmis viie valla koostöös. Valmis on seitsme väiksema

jäätmekogumispunkti rajamise projekt. Sorteeritud ja liigiti jäätmete kogumise punktid tulevad Koorastesse, Kaagvere-Karste külakeskuse, Erastvere, Kanepi turuplatsile, Soodoma külakeskuse, Põlgastesse ja Hurmile. Eesti Taaskasutusorganisatsiooniga on varem sõlmitud kokkulepe konteinerite tarnimiseks. Jäätmepunktidesse paigutatakse järgmise kevade ja suve jooksul segapakendi-jäätmete konteinerid ning papi ja paberi-jäätmete konteiner. Selle projekti maksumus ulatub üle 230 000 krooni.

Kultuurielu edendamise ja toetamise projektid

Raamatuküla päev augustis oli Kanepi jaoks kindlasti üks selle aasta tippüritusi. Ürituse hing Epp Margna on juba alustanud järgmise raamatupäeva ettevalmistust. Raamatuküla projekt sai toetust Avatud Eesti Fondilt, Eesti Kultuurkapitali Põlva maakonna ekspertgrupilt ja üleriigiliselt kirjanduse sihtkapitalilt.

Kanepi rikkalik kultuurilugu vajab talletamist nii kohalike elanike jaoks kui ka selleks, et Kanepit laiemalt tutvustada. Oma panuse on andnud selleks Vaidu Vidil dokumentaalfilmiga „Kanepi kihelkonna ajaloo”. Film on valminud koostöös Milvi Hirvlaane, Peeter Laili, Jaak Metsalu ja teiste abilistega. Selle esimese osa tehniliseks teostuseks saime raha KOPist, Kanepi ja Valgjärve vallalt. Filmi saab osta poest Aid ja Kodo. Materjali on aga veel mitme filmi jagu. Seetõttu on esitatud projektid, et saada toetust ka filmi II osa teostuseks.

Külakeskuste arendamine

Kaagvere-Karste külakeskuse renoveerimise projekti toetab PRIA ning see võimaldab renoveerida Kaagvere-Karste külakeskuse toad, ehitada uue ahju, pliidi, soemüüri, uuendada elektrisüsteeme, remontida vannituba ning ehitada õue grillimaja. Peagi saab töid alustada.

PRIAlt saime 340 000 krooni ka Soodoma külakeskuse fassaadi ja põrandarenoverimiseks. Taotleja oli MTÜ Kanepi Kommunikatsioonikeskus, kes ühtlasi rendib Soodoma külakeskuses ruume. Tegu on jätkuprojektiga. Eelmisel aastal ehitati sama fondi toel külakeskusele uus katus. Kavas on ka külakeskusele sisustus hankida. Ootamegi kohalikelt elanikelt ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt soove, kuidas võiks vastseid ruume kasutada ja missuguse sisustuse võiks sinna muretseda.

Soodoma külakeskuse hoone on ajalooliselt väga kuulus: tegu on endise Erastvere vallamajaga. Mõte oli taastada maja nii, nagu see oli Erastvere valla päevil, aga ehituse eelarve ja kiirus ei toetanud seda ideed. Ehitis sai sellegipoolest kaunis. Unikaalne on see maja veel selle poolest, et seal on säilinud endisaegne kartser, kus kandsid karistust sõnakuulmatud vallakodanikud.

Praegu asuvad külakeskuses veel raamatukogu ja avalik internetipunkt.

Renoveeritud külakeskus avatakse 12. detsembril kell 18.

ENN RUUSMAA,
Kanepi valla arendusnõunik

Mis toimub Kanepi prügimajanduses?

Seda lugu ajendasid kirjutama häirivad tähelepanekud prügimajanduse kohta Kanepi alevikus ning valla territooriumil laiemalt.

Minu jaoks on arusaamatu, miks pole Kanepisse rajatud korralikku jäätmejaama ning valla keskuses ja ka selle lääneosas elavad inimesed peavad oma ohtlikud jms jäätmed vedama ligi 10 km kaugusele Põlgastesse. Tore, et Põlgastes on jäätmejaam, kuid kummaline, et valla keskus on ses osas vaesalapse rolli jätud. Vallavanema teatel tegeleb vallavalitsus külade jäätmepunktide probleemiga ja lahendab selle lähitulevikus.

Teine tähelepanek puudutab Kanepi aleviku turuplatsil paiknevaid jäätmekonteinereid. Olen pikema aja jooksul

üritanud viia sinna vanapaberit, kuid see on osutunud võimatuks, sest konteinerid on pidevalt ääreni täis. Sestap viingi vanapaberi Tartusse. Kuna käin seal regulaarselt, pole see minu jaoks eriti raske. Kuid mida peaksid tegema keskkonnateadlikud inimesed, kellel pole võimalik paberit Põlgastesse või Savernasse transportida?

Tahan vallaharvale südamele panna, et Kanepi turuplatsil asuvad konteinerid on mõeldud vaid taskasutatavate jäätmete jaoks. See tähendab, et näiteks toidujäätmed sinna ei sobi ning pakendid peavad olema eelsorteeritud ja pestud. Kui piiluda näiteks klaasikonteinerisse, siis võib seal näha kilekotte, milles on sorteerimata jäätmed. Samuti on sega-

jäätmeid veetud kottidega konteinerite kõrvale. Sealt on tuul neid igas suunas laiali lennutanud, nii et Kanepi turuplats meenutas 16. novembril pigem prügimäge kui kauplemisväljakut. Jäätmefirma ei hakka ära vedama konteinerite kõrval kilekottides olevaid segajäätmeid. Kelle kompetentsi nende koristamine peaks jääma? On mõistetamatu, et neid jäätmeid sinna üldse veetakse, sest praegu peaks kõigil vallaelanikel olema sõlmitud prügiveoleping.

Loodan siiski, et olukord paraneb: ühelt poolt kasvab teadlikkus ning teiselt poolt tõhustavad vald ja prügifirma sunnimeetmeid.

JOONAS LEIB,
Kanepi valla elanik,

„Sa vastutad alati kõige selle eest, mis sa taltsutanud oled.”

(Antoine de Saint Exupery, „Väike prints”)

Inimene on aastatuhandete jooksul kodus-tanud loomi mitmeks otstarbeks. Tänapäeva maailmas on paljud loolid muutunud ning see puudutab ka loomi. Koeri, kasse, närilisi, küülikuid ja paljusid teisi loomi peetakse lemmikloomadena. Nad aitavad meil stressirohkes maailmas toime tulla, tänu neile on inimesed füüsiliselt aktiivsemad. Loomad teevad meist paremad inimesed ja kindlasti õpetavad meile paljutki. Ometi satub igal aastal tuhandeid tonne hukatud kasse ja koeri Väike-Maarja loomsete jäätmete tehasesse. Mis on lahti inimeste vastutustunde ja empaatiavõimega, austusega kõige elava vastu?

Arvatavasti pole inimest, kes poleks kuulnud, et ka meie riigis on olemas loomakaitse-seadus. Vähem mõeldakse selle üle, kes peaks selle seaduse täitmist jälgima. Me liigume kodanikuühiskonna poole ning kahtlemata on see iga inimese asi. Kuid eelkõige peavad seda tegema kohalik omavalitsus ning politsei. Eestis on aktiivselt tegutsema hakanud loomakaitseelts. Soovitan kõigil külastada internetilehekülge www.loomakaitse.ee. On tore, et palju noori on seltsiga liitunud ning ka meedia pöörab loomakaitseteemadele üha rohkem tähelepanu.

1. jaanuarist jõustub meil põllumajandus-ministri määrus lemmikloomade pidamise nõuete kohta. Sellegagi saab tutvuda loomakaitseeltsi koduleheküljel. Paljud on öelnud, et nõuded on kohati absurdsed. Kui hoolega lugeda ja mõelda, siis ehk pole. Miks paljudel inimestel on arvamus, et majapidamise juurde kuulub ilmtingimata keti-

koer? Samas määru-ses on öeldud, et aasta ringi võib õues pidada vaid koera, kes on kohastunud pidevaks õues olemiseks, kuid ka selline koer vajab suhtlemist, liikumist ning tema õuealale ei tohi koguneda sademee-vesi. Ketikoerale peab olema 40 m² liikumiseks, tema kaelarihm ei tohi olla metallist ega puua. Kas tundub ebanormaalne?

Hiljuti ütles mulle üks loomaarst, et kui koer on kogu aeg õues, siis nagu polekski koera. Loom vajab lisaks söögile ja joogile tähelepanu, hoolitsust ja võimalust jalutada.

Iga päev saame infot selle kohta, kuidas inimesed on loomadega halvasti käitunud. Alles hiljuti kajastati televisioonis Pärnus hüljatud koera juhtumit. Lugu sai lahenduse tänu inimeste aktiivsele sekkumisele. Koeraga julmalt käitunud meest ähvardab 12 000 kroonine trahv ning töökohast jäi ta päeva-pealt ilma. Positiivselt mõjuvad selle taustal aga näiteks saade „Sõber koer” Kanal 2s ja ajakiri Lemmik.

Maailm saab paremaks, kui teha kellele-gi head. Abist ei ütle ära loomade varjupaigad ning alati on oodatud annetused Eesti Loomakaitse Seltsile.

Konto on
Swedbankis 221041248998;
SEBi 10002019856000.

Mulle on öeldud: mis neist loomadest toetada, meil on tänavalapsed jne. Võib olla kindel, et kellel jätkub hoolivust loomade vastu, jätkub seda ka hädas olevate inimeste vastu ja vastupidi.

LILIAN LEIB,
Eesti Loomakaitse Seltsi liige

1. jaanuarist jõustub uus pärimisseadus

Allpool on toodud mõned selgitused uue pärimisseaduse kohta, niipalju kui neid on võimalik seaduse tekstile ja seletuskirjale tuginedes anda. Praktika veel puudub.

Endiselt saab pärida kahel alusel, seaduse ja testamendi järgi.

Endiselt eelistatakse testamendijärgset pärijat seadusjärgsetele pärijatele. Seadusjärgsed pärijad on abikaasa ja sugulased kolmes järjekorras.

Peamiseks muudatuseks on pärandvara nn vastuvõtusüsteemi asendamine loobumissüsteemiga. Kehtiva pärimisseaduse kohaselt peab pärija pärimiseks pärandi vastu võtma. Pärandi vastuvõtmiseks või sellest loobumiseks tuleb esitada notarile avaldus. Teiseks võimaluseks on pärandvara või selle osa vastu võtta pärandvara valdama, kasutama või käsutama asudes. Pärandi vastuvõtmine võib kehtiva seaduse kohaselt toimuda pärimisasja läbi vaatava notari määratud tähtaja jooksul, põhimõtteliselt isegi kuni kümne aasta jooksul, kui võimalik pärijad varem notarile pärandi vastuvõtmise avaldust ei esita.

Uue seaduse kohaselt läheb pärandi avanemisel (pärand avaneb isiku surma korral) pärand üle pärijale. Pärijal on õigus pärandist loobuda. Kui pärija pärandist ei loobu, arvatakse ta pärandi vastu võtnuks. Pärandi vastuvõtmise avaldusele on kehtestatud notariaalselt tõestatud vormi nõue. Ekslikult on ajakirjanduses väidetud, et pärand läheb üle automaatselt. Pärandist loobumiseks tuleb samuti notarile avaldus esitada. Pärandist loobumise tähtaeg on samuti kolm kuud.

Kaob ära võimalus võtta pärand vastu pärandvara kasutama asudes. Näiteks kui pärimisest huvitatud pärija – pärandaja tütar – soovib pärimismenetlust kiirendada, teeb ta vastava avalduse. Tema vend ei esita pärandi vormistamiseks avaldust. Vaatamata sellele arvestatakse, et ta on pärandi vastu võtnud, kuna ta ei ole pärandist õigel ajal (kolme kuu jooksul) loobunud. Seega võib muutuda väga raskeks pärandi vormistamisest huvitatud pärijate olukord, kui osa pärijatest ei ole loobumisavaldust esitanud, kuid samas ei tunne ka mingit huvi pärandi saamise ja sellega seotud kulude kandmise (näiteks ei soovi kanda päritud korteri kulusid) vastu. Siis on pärijatel võimalus pöörduda kohtusse, mis on teatavasti aeganõudev ja kulukas. Pärandist loobuda soovivatele sugulastele võib tunduda ka ebaõiglane, miks nad on kohustatud loobumiseks avalduse tegema, selle eest maksma ning aega kulutama, kui nad ei ole pärimisest huvitatud.

Uue pärimisseaduse kohaselt lasub toimingute tegemise kohustus sellel notaril, kelle juures on algatatud pärimismenetlus. Pärimismenetluse algatamiseks esitab pärija, pärandaja võlausaldaja, annakusaaja või muu pärandvara suhtes õigusi omav isik notarile vastava notariaalselt tõestatud avalduse, mille notar ise koostab talle esitatud andmete alusel. Kui samas pärimisasjas on pöördutud mitme notari poole, eelistatakse notarit, kelle poole on pöördutud esimesena. Notar või notarid, kelle poole on pöördutud hiljem, edastavad neile esitatud dokumendid notarile, kelle poole pärimismenetluse algatamiseks kõigepealt pöörduti.

Uue pärimisseaduse kohaselt on laiendatud isikute ringi, kelle avalduse alusel saab pärimismenetlust algatada. Pärimismenetluse algatamiseks saab pärija, pärandaja võlausaldaja, annakusaaja või muu pärandvara suhtes õigusi omav isik esitada notarile vastava notariaalselt tõestatud avalduse. Näiteks korteriühistu kui võlausaldaja saab algatada pärimismenetluse, et kiirendada pärandvaraga (korteri-ga) seotud võlgade tasumist.

Mõned selgitused ka abikaasa positsiooni kohta pärimisel. Uue pärimisseaduse kohaselt võib pärandaja abikaasa lisaks oma pärandiosale nõuda elamule, mis oli abikaasade ühine kodu, isikliku kasutusõiguse seadmist. Kasutusõigus annab õiguse kasutada elamiseks elamut või selle osa.

Uudsenä sisaldab jõustuva seaduse § 16 lg 4 põhimõtet, mille kohaselt ei

ole abikaasal pärimisõigust ega õigust eelosale, kui pärandaja oli enne oma surma esitanud kohtule abielu lahutamise nõude või andnud abielu lahutamiseks kirjaliku nõusoleku, samuti siis, kui pärandaja oli oma surma ajal õigustatud nõudma abielu kehtetuks tunnistamist ja oli esitanud kohtule sellekohase nõude. Kehtiva seaduse kohaselt sõltub pärandaja abikaasa pärimisõigus sellest, kas pärandaja oli surma momendil abielus või mitte.

Uus seadus toob mõned muudatused ka testamendi regulatsiooni. Uues seaduses sätestatakse testeermisiga, mis on 15 aastat. Alaealine ei vaja testamendi tegemiseks oma seadusliku esindaja-vanema nõusolekut. Kehtiv seadus andis õiguse testamenti teha täisealisele isikule. Seadusandja eeldab, et notariaalselt tõestatud vorm tagab alaealisele vajaliku nõustamise. Võrreldes kehtiva seadusega on täpsemalt reguleeritud abikaasa kasuks tehtud testamendi kehtivust. Abikaasa kasuks tehtud testament on tühine juhul, kui abielu on pärandi avanemise ajaks lõppenud või on pärandaja teinud samme selle lõpetamiseks (on esitatud abielu lahutamise nõue või abielu kehtetuks tunnistamise avaldus kohtule, antud kirjalik nõusolek abielu lahutamiseks).

Mõne sõnaga tuleks selgitada sundosa regulatsiooni testamendi- või pärimislepingujärgsel pärimisel. Uus seadus seob sundosa pärimise õiguse ülalpidamiskohustusega. Kui pärandaja on testamendi või pärimislepinguga jätnud seaduse järgi pärima õigustatud alaneja sugulase, oma vana-mad või abikaasa, kelle suhtes pärandajal oli surma hetkel perekonnaseadusest tulenev kehtiv ülalpidamiskohustus, pärandist ilma või on nende pärandiosi vähendanud, võrreldes sellega, mille nad oleksid saanud seadus-järgse pärimise korral, on neil õigus nõuda pärijatelt sundosa (Päs § 104 lg 1). Näiteks kui isa jättis testamendiga kaks last, kes on alaealsed, pärand-varast ilma, siis uue seaduse kohaselt on neil mõlemal õigus nõuda testa-mendijärgselt pärijalt pärandvarast veerandi hüvitamist, kuna nende isal oli nende suhtes seadusest tulenev ülalpidamiskohustus. Kehtiva regulatsiooni korral ei ole neil olnud õigus nõuda raha, vaid nad oleks kumbki saanud veerandi pärandvara oma-nikuks.

Oluline on, et sundosa saajal on võlaõiguslik nõue pärijate vastu. Nõue seisneb selles, et sundosa saama õigustatud isik võib nõuda pärandvara väärtusest lähtuvalt sundosasuuruse rahasumma maksmist. Sundosa suu-ruks on pool pärandiosa suurusest, mille pärija oleks saanud seadusjärgse pärimise korral, kui pärandi oleks vastu võtnud kõik seadusjärgsed pärijad.

Uue seaduse kohaselt võib pärandaja lisaks seni sätestatule sundosa saamisest ilma jätta ka oma abikaasa või alaneja sugulase, kes rikub tahtlikult oma seadusest tulenevat pärandaja ülalpidamise kohustust.

Oluline muudatus puudutab veel asjaolu, et mitme pärija olemasolul tekitab kaaspärijate ühisus, st et pärand kuulub kõikidele kaaspärijatele ühiselt (kaaspärijate ühisus). Pärandvara ühisus tähendab, et pärandvarasse kuuluvate õiguste ja kohustuste kandjad on kõik pärijad ja selline õigus kuulub neile ühiselt. Kuna pärandvara kuulub kaaspärijatele ühiselt, võivad nad üksikuid pärandiesemeid käsutada (näiteks müüa) vaid ühiselt, st üksiku eseme müügis on vajalik kõigi kaaspärijate nõusolek.

Tehing, millega kaaspärija kohustub omandama või võõrandama osa pärandvara ühisusest või käsutab temale kuuluvat osa pärandvara ühisusest, peab olema notariaalselt tõestatud.

Suuremaid ja väiksemaid seadusemuudatusi on veel, samuti muutub pärimise käik, kuid see on üsna spetsiifiline teave. Konkreetsete küsimustega tuleks pöörduda notari poole, kes nõustab ja jagab selgitusi.

ÕIE PÖDER,
Kanepi vallasekretär

Pensioni saab endiselt postkontorist

1. veebruarist 2009 lõpetab riik pensionide väljamaksmise postkontorites, kandes edaspidi pensioni pangakontole.

Pangad pakuvad pensioni väljavõtmiseks mitut lahendust: võib kasutada sularaha-automaate või pangakontori teenuseid. Kuid SEB Pank pakub võimalust võtta ka edaspidi pension välja postkontoris.

Koostöös Eesti Postiga maksab SEB Pank raha välja 250 postkontoris tegutsevas postipangas üle Eesti. Postipanga teenus on kättesaadav ka väiksemates kohtades, kus alternatiivsed pangakanalid puuduvad. Kliendile on see mugav, lihtne ja turvaline: postitöötaja maksab raha välja isikut tõendava dokumendi alusel, vajaduse korral ka abistab klienti.

Pensioni saamiseks postkontorist avatakse pangakonto (juhul kui konto on mõnes teises pangas või puudub hoopis), väljastatakse pangakaart, täidetakse avaldus pensioni kandmiseks kontole ning edastatakse see sotsiaalkindlustusametile.

Lisainfot saab postkontoris ja SEBi kontoris või infotelefonil 665 5100.

SEB Pank

Kanepi gümnaasiumis

Ujumas

Juba aastaid on terviseprojekti raames algklasside õpilastele ujumist õpetatud. Sel sügisel käisid 2.klassi õpilased kaheksa korda Põlva ujulas. Õpetaja Anne Kukku ütles, et vähemalt kaks kolmandikku õpilastest vajasisid väga seda õpetust. Neil kadus hirm vees ja said selgeks vee peal püsimise. Kolmandikul õpilastest oli ujumisoskus olemas, nemad nautisid ujumist täiega.

Külalised koolis tunde andmas

Kanepi gümnaasiumi õpilastele on käinud esinemas mitu poliitikut. Nii olid oktoobrikuus külas Riigikogu liikmed. Räägiti päevapoliitikast ja Riigikogu tööst. 10.a klassis esines Kalev Kallo, 10.b klassis Kadri Simson, 11. klassis Toivo Tootsen ja 12. klassis Vilja Savisaar.

28. novembril toimusid Eesti vaitlusliidu noorte vaitlejate rühmatöötunnid 8. ja 9. klassis. Kadri Epler ja Siim Vahtrus tõid näiteks elulisi olukordi ja püüdsid ärgitada noori kaasa mõtlema, otsuseid langetama ja neid põhjendama. Alati tuleb kasuks õigete argumentide esitamine, siis on ka vaidlus tõhusam. Lisa saab uurida Eesti vaitlusseltsi kodulehelt www.debate.ee.

Töövarjupäeval

20. novembril olid Kanepi gümnaasiumi 10.a, 10.b ja 11. klassi õpilased töövarjuuna tegeleliku eluga tutvumas. Aruannetest selgub, et tutvuti üle paarkümne elukutsega töökohtades Eesti lõunapiirilt kuni Tallinnani välja. Tööandja või töötajaga veedeti koos kogu tööpäev, tutvuti firmaga üldiselt ja põhjalikumalt ühe ametiga. Töövarjupäeval käidi Luhamaal Kagu piirivalvepunktis, Võru lahingukoolis, Eesti rahvusringhäälingus, Kanepi aiandis, ASis Põlva Teed, Kanepi lasteaias, Tartu ja Põlva kaubamajas, Harju maakohus, keskkonnainspektsiooni Võrumaa büroos, ehitusfirmades, Tartu lennujaamas, Tartu Ülikooli kliinikumis, Põlva haiglas, Otepää tervisekeskuses jne. Töövarjupäevast tehakse kokkuvõtte 2. detsembril. Siis tuleb kaasõpilastele külastatud firmat esitleda ja oma selle päeva kogemustest rääkida. Hea mõte, milline elukutse valida, võib tulla kaasõpilase esinemise põhjal.

Loeng õpetajatele

Loengu-õppuse, kuidas kriisisituatsioonis käituda, pidas õpetajatele Lõuna politseiprefektuuri preventsiionitalituse vanemkonstaabel Peeter Pau. Ta

Detsembrikuu Kanepi gümnaasiumis

8.- 12.detsembrini kunsti- ja käsitöönädal.
10. detsembril klasside *show-tantsu* arvestused.
12. detsembril kell 11.20 Eesti Kontserdi koolikontsert „Tšello tuleb kooli”.
16. detsembril kodutütarde aastalõpuüritus.
18. detsembril kell 17 jõulupidu.
19. detsembril veerandilõpu aktus.

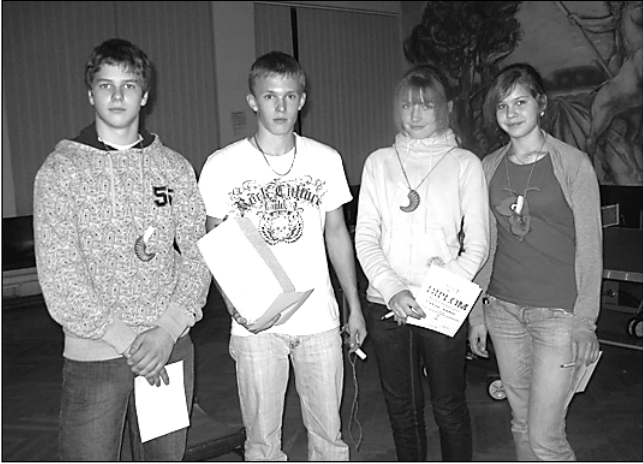
Eelteade

14. märtsil 2009 kell 17 toimub Kanepi gümnaasiumi 205. aastapäeva kontsert-aktus ja kooli vilistlaste kokkutulek. Koolimajas on avatud näitused ja ajaloomuuseum. Kell 20 mängib tantsuks Audru Jõelaevanduse Punt. Osavõtumaks on 200 krooni, kohapeal 250 krooni. Arvelduskonto avame 2. jaanuarist. Arvelduskonto nr on 1120263195. Info tel 797 6320 (direktor), 797 6323 (sekretär).

seletas lahti AMOKi mõiste ning juhtis tähelepanu, et noored elavad liiga palju kujuteldavas virtuaalmaailmas, tegelikus elus ei oska suhelda, on endassetõmbunud või käituvad tähelepanu teenimiseks väljakutsuvalt. Vanematel tuleks oma last jälgida, uurida temalt, kellega ta arvutis suhtleb, ehk on ta küberdzunglisse eksinud ja kaotamas reaalsustaju.

Peeter Pau tõi positiivsetena välja, et ka Kanepi koolis on tehtud ennetusprojekte. On korraldatud loenguid, laagreid, kus õpilastele on esinenud oma ala spetsialistid. Eesmärgiks on ikka ära hoida õpilaste äärmuslikku käitumist.

Kanepi noortekeskuses

Kanepi noortekeskuse võistkond võitis maakonna noortekeskuste lauateniseturniiri. Pildil Lisanne Tamm, Sixtina Ladva, Ergo Adamson ja Henri Tamm.

•14. novembril toimus Peri külakeskuses Põlvamaa noortekeskuste lauateniseturniir. Tulemused: neidudest I Sixtina Ladva (Kanepi ANK), II Lisanne Tamm (Kanepi ANK), III Merilin Mikko (Veriora ANK); noormeestest I Andre Paiso (Valgjärve ANK), II Ergo Adamson (Kanepi ANK), III Rauno Raudkepp (Valgjärve ANK); võistkondlikult I Kanepi ANK (382 punkti), II Saverna ANK (335), III Veriora ANK (285), IV Põlva valla Peri NK (281), Ahja ANK (253), Põlva ANK (170).

•30. oktoobril toimus Kanepis Põlvamaa malevalaulude õhtu. Kokku oli tulnud sada noort Kanepist, Valgjärvelt, Pikajärvelt, Mikitamäelt, Leevakult, Rāpinast, Tilsist ja Põlva linnast, et suvised laulud helikandjale salvestada ning malevasuve meenutada. Jääme huviga ootama malevalaulude plaati. Täname ürituse peakorraldajat, Põlvamaa lastekaitseühingu juhatuse esimeest ja Põlvamaa õpilasmaleva peakomandöri Veera Kutserit.

•22. detsembril toimus elamusrikas väljasõit Tartusse. Esmalt külastasime Anne noortekeskusest, kus meid võttis vastu Peeter Taim, kellega koos oleme mitu projekti ellu viinud. Tutvusime Anne noortekeskuse töö ja ruumidega, lähemalt noorte diskorite kooli ja noorteraadio tegemistega. Selgus, et diskorite kooli tehnikat kasutatakse harjutamiseks hommikust õhtuni. Samuti tehakse ettevalmistusi noorte internetiteleviisiooni käivitamiseks. Paljude jaoks oli huvitav noorte veebiraadio. Noorteraadios (www.noorteraadio.ee) saime ka ise osaleda, see oli suurepärase kogemus. Meile tehti ettepanek kord kuus ise saadet teha ja rääkida, mis Kanepis toimub. Käisime ka JJ Street Dance Company tantsustuudios, kus õpetatakse tänavatantsustiile.

Külaskäik toimus noortekeskuse projekti „Üheskoos” raames, mida toetas Põlva maavalitsus.

KRISTIINA LIEBERT ja MARI RÜÜTLI

Noortekeskuses detsembris

1.–20. detsembrini töötuba „Jõulude ootel”. Teeme jõulukaarte, -kaunistusi ja ehime noortekeskust.
11.-12. detsembril osaleme EANKi üldkogul Pärnus
20. detsembril kell 11 küpsel piparkooke, **kell 18** noorteaktiivi jõulupidu. Registreerimine ja info 15. detsembrini Kristiina Lieberti juures.

22. detsembril päkapikujooks.
23. detsembril piljarditurniir. Registreerimine 18. detsembrini. Info Chrisilt tel 5677 6738 ja Stevenilt tel 5814 0042.
29. ja 30. detsembril sõidame Rāpina noortekeskusse aastalõpu tänuüritusele.
Kõikide ürituste kohta saab infot noortekeskusest.

Sotsiaalpedagoog abistab nii kodu kui ka kooli

Kanepi gümnaasiumis õpib 273 õpilast. Sotsiaalpedagoog on ametis 1. septembrist. Töötan poole koormusega ja olen koolis kolmel päeval nädalas: esmaspäeval ja kolmapäeval kella 8–16 ja reedel kella 8.20–13.20.

Põhilised probleemid, millega olen kokku puutunud, on koolist põhjusteta puudumine, väga madal õppeedukus, õppetundides korra rikkumine (lobisemine, ropendamine), avalikus kohas suitsetamine, õpilaste omavahelised tülid, kiisamine, kahjuks ka alkoholi-pruukimine.

Koolis käiakse selleks, et õppida. I veerandi õppetöö tulemuste põhjal oli kõige kriitilisem seis järgmistest klassidest: 6. klassis olid mitterahuldavad hinded kümnel õpilasel, ühel õpilasel koguni kuues õppeaines. 7. klassis oli mitterahuldav õppeedukus kaheteistkümnel õpilasel 27st, kahjuks oli kümnel õpilasel ka käitumishinne alandatud. Ühel õpilasel on kahtesid kaheksas õppeaines. 8. klassis oli 13 kahemeest 29 õpilasest. 9.a klassis oli kahtesid kokku kaheksal õpilasel.

Miks langeb paljudel lastel õppeedukuse just 6. ja 7. klassis? Võib-olla läheb õppeprogrammi mõne lapse jaoks liiga keeruliseks või siis lihtsalt ei viitsita kõigi muude tegevuste kõrvalt õppimisele aega raisa-

ta.

Kas kodus arvatakse, et õppimine on kooli ja lapse isiklik asi ega leita aega lapse õpettööd kontrollida ning teda vajaduse korral aidata? Mõnel juhul on asi väga kurb ja lapse edasijõudmatus süveneb. Koolitundides räägitav tundub mõne lapse jaoks sama keeruline kui hiina keel. Kui eduelamust ei ole, siis enesehinnang langeb. Mõnikord on lapsel lihtsam tundidest jalga lasta, et uusi ebameeldivaid kogemusi vältida. Õpetajaid vihatakse lihtsalt selle eest, et nad olemas on ja õppimist nõuavad. Energia suunatakse sellistesse tegevustesse, kus on võimalik saavutada kaaslaste tähelepanu.

Järjest rohkem on koolis ka hüperaktiivseid ja käitumishäiretega lapsi. Olen ise mitmel korral kokku puutunud olukorraga, kus laps vajab abi, aga vanemad kõhklevad lapsega psühholoogi või psühhiaatri poole pöördumist. Laps ise ei oska oma probleemi suurust hinnata, täiskasvanute kohustus on märgata ja vastavalt tegeutseda. Mõnikord on vaja teha väga palju mõjutustööd, selgitamaks, et lapse elukvaliteet paraneb tunduvalt, kui ta saab asjatundlikku abi. Nii mõnegi lapse puhul oleks parim valik erikool, kus ta saaks õppida võimetekohase programmi järgi ja tunda koolirõõmu.

Paljud probleemid on kogu

ühiskonna probleemid. Nõudmised ja standardid on ühiskonnas nii kõrged, et end nende järgi seada on üsna keeruline. Seda enam maakohas, kus kodu lähedal sobiva töö leidmisegagi on suuri raskusi.

Mõnes peres, kus lastega on probleeme, töötavad vanemad Tallinnas või Põhjamades. Samuti on üks elamisviis, et tööd rabatakse hilisõhtuni. Siis polegi laste jaoks enam aega ega energiat. Raha paraku ei asenda armastust. Mõelge sellele, et laps on kodus vanemate juures mõnda aega ja varsti läheb oma elu elama. Millised eeskujud ja väärtushinnangud saab ta kodust eluks kaasa? Kas õpetame talle, et iga hinna eest peab kõiges parim olemas, või anname kaasa teadmise, et ta saab hakkama ja kõigil on õigus olla armastatud ja hoiatud.

Minu soov lastevanematele on: ärge häbenege võtta ühendust, kui teil on oma lastega muresid! Jagatud mure on pool muret.

Võite mulle helistada telefonil 5333 3030, lepime kokku aja ja ühtime üheskoos lahenduse leida.

Igal lapsel on õigus õnnelikule lapsepõlvele.

HELGI VASSAR,
Kanepi gümnaasiumi sotsiaalpedagoog

Põlgaste eakate klubis Elulõng

Põlgaste eakad Nõiarigis.

10. veebruaril 1995. aastal löid endise Kalevi kolhoosi pensionärid klubi Elulõng, esimeheks valiti aktiivne isetegevuslane Voldemar Issak. Loodi sõprussidemed Vastse-Kuuste Eide-Taadi klubiga, Nõuni pensionäride ja Kanepi eakate klubiga Ajaring. Elulõng tegutseb Põlgaste kultuurimaja juures. Meie pensionärid võtavad aktiivselt osa käsitööringi tööst, tantsivad, laulavad, teevad nalja ning arutlevad jututubades poliitika, pensionäri igapäevaelu ja tuleviku üle.

Käsitööringil on Põlgaste lasteaed-alkukoolis oma ruum ja Soodoma käsitööhuvilised käivad koos Soodoma külakeskuses. Lauri küla elanike soov on, et Nipi alajaamast saaks teha bussi- ja autokaupluse ootekoja. Hurmis on plaanis oma külakeskus rajada. Sageli on eakate kokkusaamise kohaks autokaupluse peatused. Ma ei oska ette kujutada, mis saab siis, kui autokauplus enam ei käi. Suur tänu Tiltsico kauplusele, kes sõidab, kui teel olud vähegi lubavad, Kaagnale elumajade juurde.

Kes on tänavuse aasta noor ja noortesõber?

Kanepi valla avatud noortekeskus kuulutab välja konkursid „Aasta noor 2008” ja „Aasta noortesõber 2008”. Eesmärk on tunnustada aktiivseid noori ja nende tegevust toetavaid täiskasvanuid, kes on andnud märgatava panuse kohaliku noorsootöö edendamise.

Aasta noor võib olla vanuses 7–26 eluaastat. Tema tegevus või saavutused peavad olema teiste eeskujuks ning neid motiveerima. Näiteks on ta algatanud või ellu viinud projekti, osalenud aktiivselt noorte ettevõtmistes, korraldanud noortetüritusi või käinud välja mõne põneva idee, mis on ellu viidud jne.

Aasta noortesõber võib olla täiskasvanu, kes on aidanud kaasa Kanepi valla noorte elu-olu parandamisele ja vaba aja veetmise võimaluste avardamisele, on seisnud noorte huvide eest, propageerinud noorte omaalgatuslikku tegevust või mõnel muul moel noorsootöö edendamisele kaasa aidanud. Vabas vormis taotluses palume esitada kandidaadi nimi ja kontaktandmed, lühike iseloomustus ja silmapaistvad tegevused või saavutused, kandidaadiks esitamise põhjus, esitaja nimi ja kontaktandmed.

Ettepanekud palume saata 10. jaanuariks Kanepi valla avatud noortekeskusse e-posti aadressil: **kanepi.noortekeskus@gmail.com** või paberkanjal: **Turu 6, Kanepi vald, 63101 Põlvamaa.** **Konkursi võitjad kuulatakse välja 6. veebruaril** Kanepi valla noorte ja noorte sõprade tunnustusüritusel.

* * *

„Aasta nooreks 2007” valiti Kanepi gümnaasiumi lõpetanud ja nüüd Tartu Ülikoolis õppiv Mari Rütli, kes on noortekeskuse käivitamisele kaasa aidanud ja aktiivselt selle tegevuses osalenud. „Aasta noortesõbraks 2007” valisid noored vallavanem Aivar Lutsu, kes on alati nõu ja jõuga noortekeskuse tegevust ja arendamist toetanud. **Üritust korraldab Kanepi valla ANKi noorteaktiiv.**

ANNIKA LADVA

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

Sületäis õnneõisi, teine terviselilli, kolmas kaunite hetkede rõõmu!

DETSEMBER

93

Ida Nilbe
Magari küla

88

Heino Kongo
Peetrimõisa küla

84

Leili Aavola
Karste küla

83

Elmar Errapart
Erastvere küla

81

Salme Vilumets
Erastvere küla

Anna Tammsalu
Varbuse küla

Erika Kongo
Karste küla

75

Heino Kruuda
Varbuse küla

Zinaida Pomedina
Aime Müürsepp

Aleksandra Visla
Aino Padar

Põlgaste küla

70

Heino Tagel
Hurmi küla

Laine Kirst
Heli Edesi

Kanepi alevik
Helju Telling

Magari küla

65

Lembit Suur
Magari küla

Martin Ojakivi
Soodoma küla

Piia Jõks
Kanepi alevik

60

Arvo Rannamägi
Soodoma küla

Küllli Kõrgemägi
Mait Aigro

Kanepi alevik
Raili Käsi

Lauri küla
Tiina Pentsa

Kooraste küla

Õnnitleme ning soovime tugevat tervist ja jõudu edaspidiseks kõikidele sünnipäevalastele!

Kanepi vallavalikogu ja vallavalitsus

Vastsündinud vallakodanikud

Kiirelt kasva ja harjuda püüa iga maailma imega! Elu ise sind endasse hütib uue ilusa nimega.

Carolyn Karro
Soodoma küla

Steffi Carlotta Pukk
Sõreste küla

Õnne ja tervist vanematele!

Naine, kes armastab oma tööd

Piia Jõks on Kanepis elanud ja töötanud üle 40 aasta. Kui ta ennast Tallinnast tulema sättis, tutvustas sugulane talle Kanepit kui kohta kus kool, kirik ja kõrts asuvad kõrvuti. Kooli ja kiriku leidis ta üles, kuid kõrtsi polnud, selle asemel oli kohalik söögi-koht, kus olid väga maitsvad toidud.

Kõrgharidusega muusikaõpetajatest oli tollal suur puudus. Piial eelnes konservatooriumile Tartus Elleri muusikakooli lõpetamine, see andis võimaluse töötada konservatooriumis õppimise kõrvalt. Nii pidigi Piia Tallinna tööle jääma, aga korterit ta pealinnas ei saanud. Suunamiskomisjonis tuli valida töökoht, kus elamispinda pakuti. Piia suunati Ahjale, aga seal tööd nappis. Tollane Kanepi keskkooli direktor Nikolai Paisnik kuulis, et kõrgharidusega muusikaõpetaja otsib kohta, sõitis ise internaati kohale ja tõi noore spetsialisti Kanepisse, võttis Volga peale ja näitas ka sinseid vaatamisväärsusi.

Kui muusikatunde meenutada, siis tol ajal võttis õpetaja oma asjad ja läks õpilaste juurde klassi, mitte õpilased ei rännanud. Sageli tuli anda muusikaõpetust vaid oma häälega, sest pilli kaasa tarida oli tülikas. Palju tunde andis Piia akordioniga. Praegu on olemas muusikakeskus, arvuti, süntesaator, klaver. Kui oli vaja õpetada noodipartisiid, kirjutas õpetaja käsitsi noote ümber, sest paljundusmasinaid ju polnud.

Piia mäletab ühte lahtist tundi, kus olid Põlva rajooni direktorid. Kõik laabus kenasti, kuni tuli muusika kuulamise koht. Tehnilistest vahenditest oli olemas ainult grammofoon, mis polnud kuigi töökindel. Piia pani vi-

nüülplaadi peale, lülitas aparaadi sisse... Vaikus. Siis tõusis püsti Röpina keskkooli direktor Oskar Tuvik, nakitses veidi, grammofoon hakkas tööle ning tund jätkus.

Kanepis oli hea tööd alustada, sest Pärja Pilv oli enne tugevat tööd teinud. Ei tekkinud küsimust, kas laulukoori minna või mitte. See oli loomulik, et lauldakse. Pärja jätkas poistekooriga, Piia juhataja jäid teised koorid. Polegi vist kooriliiki, mille ees Piia poleks seisnud. Mudilas-, laste-, poiste-, sega-, naiskoor – kõiki on ta juhatanud. Ainult meeskoor jäi nimetamata. Väljaspool kooli juhatas ta kultuurimaja segakoori, kirikukoori ja oli kirikus orelimängija. Tööd oli palju ja seda tegi Piia hästi. Tõestuseks on hulk au- ja tänukirju.

Kooli juures tegutses ka akordionistide ansambel, klaveriklassis said pillimänguhuvilised klaverimängu õppida. Muusikarmastusega on ta nakatanud ka oma õpilasi. Kaheksa endist õpilast töötavad muusikapedagoogidena.

Kanepi koorilaul on olnud aegade vältel kõrgel tasemel. Latti ei tohtinud alla lasta. Piia mee-

nutab, et alates 1969. aasta juubilaulupeost on ta kõikidel laulupidudel kooriga väljas olnud. Neli aastat tagasi mindi koolinoorte laulupeole Tallinna kolme kooriga. Siis tundis Piia, et veidi paljuku läheb. Inimene pole masin. Nüüd ütleb Piia, et ta tahaks elada ja töötada *poco ritenuto* (pisut tagasi hoides).

Koolis on tal sellest sügisest väiksem koormus. Ta tegutseb edasi mudilaskooriga, kellel on ees Tallinna laulupeole sõit. Repertuaar on raske, selle omandamine on lastele tõsine katsumus. Aga mudilased on toredad, nendega on väga hea tööd teha. Ka kooli direktsioon aitab muusikaõpetusele kaasa, nii materaalsete vahendite kui ka esinemisriiete muretsemisel. Tüdimust Piial veel ei ole, hea seltskonnaga on lust tööd teha.

Küsisin Piialt mis on tema elu moto, ja ta vastas: „Oma eriala peab armastama.” Armastusega tehtud töö on kaugele näha ja pakub ka vastuarmastust.

Soovime Sulle, Piia, palju õnne ja kestvart armastust!

PIIA JÕKSIGA vestles juubeli eel Kanepi valla kultuurinõunik ÜLLE SILLAMÄE.

Kanepi raamatukogu 125

Kuidas vanasti raamatukogule uusi raamatuid hangiti? See selgub Kanepi Laulu Seltsi protokolliraamatust (1925-1944). Raamatukogu asutas 125 aastat tagasi lauluselts ja ta kuulus seltsile ka siis, kui nõustuti liituma avalike raamatukogude võrguga 1925. aastal. Raamatukogu heaks loodeti raha saada lõbustusmaksust – 20% kõigi pidude sissetulekust. Kõigis aastaaruannetes kajastub raamatukogu tegevus ja on olemas ka raamatukogu toimikonna protokollid.

Raamatukogu tarvitamine on olnud 1924. aastal palju elavam kui eelmisel aastal. Raamatukogu oli avatud iga päev. Raamatukogu tarvitamist selgitab tabel, kust võib välja lugeda järgmist:kogu oli avatud 365 päeva, lugejaid oli 202, väljaantud raamatuid 5123, laenutatud raamatuid ühe lugeja kohta 25,4, lugejaid ühel päeval 14, raamatuid kogus aasta algul 724, aasta lõpul 900, raamatud ringi käinud 7 korda.

12. 03.1930 olid koos lauluseltsi raamatukogu toimikonna liikmed: Liisa Õigus, Ants Leib, Eduard Sada, Aleksander Tamm (raamatukoguhoidja), Robert Zirkel. Otsustati korraldada näitemüük 4. mail 1930 ning ühes viimasega korjandus. Korjandus mõeldi korraldada 30 korjanduslehega. Väärtuseliselt kõige rohkem korjajale otsustati määrata preemia. I preemia oleks üheks aastaks prii kinoskäik, II preemia pooleks aastaks prii kinoskäik, III ja IVpreemia prii raamatukogust raamatute lugemine ja V preemia ajakiri Külvaja aastakäik.

Nimetatud päeval pärast näitemüüki korraldatakse kinoetendus ja tants. Et praegu puuduvad raamatute hoidmiseks kapid ja raamatud asuvad lahtistel riilidel, mis on ebasüüdsad, siis otsustatakse lasta Ferdinand Kasukal teha kapid, mis vastavad nõuetele. Kappe tuleks muretseda neli. Et raamatukogule on tarvis lugemiseks pulti, siis muretsatakse ka see.

Otsustatakse korratute raamatute tarvitajatega ümber käia täpselt avaliku raamatukogu määruse § 19 järgi ning korratutele lugejatele raamatute väljaandmise korral suurendada kautsjoni raamatute väärtuseni. Erastvere vallavalitsusele saadeti palve, et see määraks raamatukogule toetust 200 krooni.

1.05.1930 toimus raamatukogu toimikonna koosolek, kus olid L. Õigus, A. Leib, E. Sada, A. Tamm, R. Kangro, R. Zirkel. Arutati 18. mail 1930 korraldatavat näitemüüki puudutavaid küsimusi. Et näitemüügi korraldamiseks läheb tarvis abilisi, siis otsustati teha korjajatele ettepanek, et kool ka sel päeval abiks oleks. Näitemüügi kavasse mõeldakse võtta õnneratas, õnne õngitsemine, kaeratünn, kaardimoor, jaapani oksjon, tänapäeva tähtsam isik ja lillede müük. A.Tamm on nõus ülesandeks võtma otsida kaardimooriks mõni isik, kes selleks kohane on. Pärast näitemüüki korraldatakse tants. Tantsu ajal otsustati korraldada daamide ilusaimate jalgade võistlus, peale selle lendav post, konfektid, serpentiinid jne. Pileti hinnaks päeval sel näitemüügil kogu aja kohta otsustati 50 senti, ühekordseks sissepääsuks 15 senti ja tantsuks 30 senti. Näitemüük algab hommikul kell 10, tants kell 9 õhtul. Asjade hindamise päevaks määrati 17. mai. Hindama tulevad peale raamatukogu toimikonna lugejate veel prl-d Kornel, Teever, pr Abel ja hr Abel.

27.01.1931 oli koos lauluseltsi raamatukogu toimikond: L. Õigus, A. Leib, E. Sada, A. Tamm, R. Zirkel. Päevakorras on uute raamatute nimekirja läbivaatamine ja vastuvõtmine.

MILVI HIRVLAANE

Kanepi raamatukogus on avatud näitus raamatukogu 125. aastapäeva puhul.

Vanaaegsed jõulud Mesipuu talus 8.-12. detsembrini kella 12-16

•hobusõit •võistlusmängud •jututuba •talutoit (Võta puulusikas kindlasti kaasa!)
Vajalik eelregistreerimine.
Tel 5648 3908 või e-post: maie@mesipuu.ee

MÄLESTAME

ARVED SOHAR
30.01.1926–20.11.2008
Põlgaste küla

KALEV OTSUS
14.05.1953–30.11.2008
Kanepi alevik

Jõuluaeg EELK Kanepi kirikus

21. detsembril kell 16 alevi kuuse juurest jõuluteekond kirikusse. Jõululugu lastelt lastele. Kaasa teenib koguduse ansambel.
24. detsembril kell 16.30 pooltund jõululauludega. Laulavad Kanepi segakoor ja Haaslava akadeemiline meeskoor.
24. detsembril kell 17 püha jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus.
25. detsembril kell 10.30 Kristuse sündimise püha jumalateenistus armulauaga.
26. detsembril kell 10.30 2. jõulupüha jumalateenistus armulauaga.
28. detsembril kell 10.30 jumalateenistus armulauaga.
31. detsembril kell 16 vana-aasta jumalateenistus armulauaga.
31. detsembril kell 23.40 aastavahetuse palvus.
1. jaanuaril kell 10.30 uusaasta jumalateenistus armulauaga.
6. jaanuaril kell 18 kolmekuningapäeva õhtupalvus jõululauludega.

Kultuuriüritused

Kanepi seltsimaja

14. detsembril kell 13 Kanepi valla eakate jõulupidu Kanepi gümnaasiumi saalis. Esinevad eakate rahvatantsurühmad. Tantsuks mängib ansambel Vana-Hõbe Pärnumaalt. Kaetud on kohvilaud. Vajaduse korral bussiring.

14. detsembril kell 16 Kanepi jõulukuuse all laste jõulunäidend „Jõuluvana hambavalu”.

19. detsembril kell 12 Kanepi valla koduste laste jõulupidu Kanepi lasteaia. Jõuluvana kontor avatakse kell 11. Esinevad lasteaialapsed. Jõulunäidend „Jõuluvana hambavalu”.

21. detsembril kell 16 jõuluretk Kanepi jõulukuuse juurest kirikusse.

26. detsembril kell 21 aastalõpupidu Kanepi gümnaasiumi saalis. Esinevad rahvatantsurühmad. Tantsuansambel Täitsamehed. Õhtujuht Aivar Henning. Pääse 50 krooni, eelmüügist 35 krooni.

Põlgaste kultuurimajas

12. detsembril kell 18 Soodoma külakeskuse avapidu.

16. detsembril kell 13 Põlgaste paikkonna pensionäride jõulupidu, esinevad oma maja taidlejad ja külalised, kaetud on tänulaud. Bussi väljumisajad kuulutustel.

19. detsembril kell 12 Põlgaste paikkonna koduste mudilaste jõulupidu. Jõuluvana kontor avatakse kell 11.

27. detsembril kell 21 aastalõpupidu, tantsutrupp Põlgastest, päkapikupigad Võrust, tantsuansambel Trahter Tallinnast. Puhvet. Pääse 50 krooni, eelmüügist 35 krooni.

2. jaanuaril kell 21 uusaasta tervitusdisko.

Kanepi gümnaasiumis jõulupidu 18. detsembril kell 17. Mängib ansambel Apex. Pilet 50 krooni.

Põlgaste lasteaed-alkkoolis jõulupidu

18. detsembril kell 16.

Kanepi lasteaia Jõmmude rühma jõulupidu **17. detsembril kell 15.15;** Sipsikute rühma jõulupidu **17. detsembril kell 16.15;** Naksitrallide rühma jõulupidu **21. detsembril kell 15** Pokumaal.

Põllumeeste pidu toimus Põlgastes, sellel aastal olid peol ka Valgjärve valla põllumehed. Rahvast tantsutas ansambel Kihnu Poisid. Selle aasta põllumeeste peo korraldasid Arno Kakk ja Mati Kongo, järgmise peo korraldajateks valiti Aivar Saag ja tänavu Põlvamaa aasta isaks valitud Andres Kelner.

Foto Kalli Suurkivi erakogust.

SA Pokumaa otsib Puuko eluasemeks vanu palkhooneid (äravedamiseks): maja (mitte üle 100 m²), ait, suitsusaun, küün. Võimalusel saata hoonetest fotod aadressil: info@pokumaa.ee. Tel 5624 2390 (Helina). Pokumaa sihtasutuse aadress: Urvaste küla, Urvaste vald, 66518 Võrumaa.

Järgmine Kanepi Teataja ilmub jaanuaris. Artikleid ootan vallamajja või e-posti aadressil kanepi.teataja@mail.ee. Häid jõule ja head uut aastat kõigile! Tiiu Leppikus.